

27.01.2026 veebiseminaril „Maapiirkonna ettevõtjate konkurentsivõime suurendamise investeeringutoetuse taotluse esitamine e-PRIAs“ esitatud küsimuste vastused

NÕUDED TAOTLEJALE

1. Kas suurkontsern saab toetust küsida?

Vastus: Toetust antakse äriühingutele. Toetuse maksimaalne suurus ühe taotleja kohta on 200 000 eurot strateegiakava perioodil. Toetust saab taotleda nii suurde kui väikesesse kontserni kuuluv ettevõtte, aga ühte kontserni kuuluvad ettevõtted võivad kokku toetust kokku saada kuni 200 000 eurot. Näiteks üks kontserni kuuluv ettevõtte 10 000, teine 80 000 ja kolmas 110 000 eurot.

2. Kas MTÜ saab toetust küsida?

Vastus: MTÜ ei saa toetust taotleda. Toetust saavad taotleda äriühingud, füüsilisest isikust ettevõtjad ja sihtasutused.

3. Kas Valga linnas asuv toitlustusettevõtte saab seda toetust taotleda?

Vastus: Valga linn on linnaline asustusüksus. Nimetatud toitlustusettevõtte saab toetust taotleda näiteks selliseks investeeringuks, mis tehakse väljapool Valga linna.

4. Kas valdavalt kalapaate tootev ettevõtte läheb ka kalanduse alla?

Vastus: Kui kalapaate toodetakse müügiks, siis pole tegemist kalandusega, vaid väikelaevatootmisega, seega kalapaatide tootmisega seotud investeering on toetatav.

Kui ettevõtte valmistab kalapaate selleks, et ise kala püüda, siis on tegemist kalandusele suunatud projektiga, mis ei ole toetatav.

TOETATAVAD TEGEVUSED

5. Kas ehitise ümberehituse/parendamise/energiatõhusamaks muutmise kulud on abikõlblikud?

Vastus: Jah, ümberehituse/parendamise/energiatõhusamaks muutmise kulud on abikõlblikud.

6. Kui maapiirkonnas asuval ettevõttel on olemas päikesepaneelid, aga elekter ebastabiilne ja pidevate katkestustega, kas taotluse üks osa võib olla ka aku, mis on mõeldud päikeseenergia salvestamiseks ja stabiilsuse tagamiseks? Lisaks ühe seadme soetamisele, mis annab võimaluse tooteid stabiilselt toota.

Vastus: Aku soetamine on abikõlblik, kui samale kinnistule, kuhu aku paigaldatakse, tekib vähemalt üks aastaringne täistööajaga töökoht.

7. Kas sellised ehitise remondikulud, mis ei vaja projekti ega ehitusluba, on ka toetatavad?

Vastus: Remondikulud ei ole toetatavad. Toetatavad on ehitamine, laiendamine, ümberehitamine. Ehitusloa nõue tuleb [ehitusseadustikust](#), aga toetatakse ka selliste ehitiste ehitamist, millele ehitusluba vaja pole.

8. Kas Karksi-Nuias asuv arhitektuuribüroo saab kasutada antud toetust projekteerimise programmi litsentsi ja tööarvutite soetamiseks?

Vastus: Kui soetatava varaga kaasneb ka töökoha loomine, siis saab. Samuti peab olema võimalik neid kasutada kogu sihipärase perioodi ajal, st kolme aasta jooksul pärast viimase toetusosa maksmist.

9. Kas vana hoone lammutus on toetatav?

Vastus: Ehitise lammutamise kulu on toetatav ainult siis, kui see on osa ehitusprojektis ettenähtud ehitustöödest ja kajastub ehitise ehitamise hinnapakkumuses. Ainult lammutamistööd ei ole toetatavad.

10. Meil on toimiv autode remondi- ja hooldusteenus. Kas selle juurde laohoone (kerge angaari) ehitamine on abikõlblik?

Vastus: Kui selle laohoone ehitamisega kaasneb ka töökoha loomine, siis on abikõlblik. Samuti peab olema võimalik laohoonet kasutada kogu sihipärase perioodi ajal, st kolme aasta jooksul pärast viimase toetusosa maksmist. Seejuures peab maa, millele te laohoone ehitate, olema ettevõtte enda omandis või sellele peab olema seatud teie kasuks hoonestusõigus sihipärase perioodi lõpuni.

11. Kas on abikõlblik laohoone ehitamine eesmärgiga seda välja rentida erinevate kaupade ladustamiseks?

Vastus: Määruse § 4 lõike 5 kohaselt ei anta toetust kinnisvaraalasele tegevusele (EMTAK-i jagu M).

MAAOMAND

12. Kas ehitatav hoone peab olema ettevõtte enda maal? Kas võib olla ka maa pikaajaline rendileping?

Vastus: Hoone alune maa peab olema taotleja omandis või sellele peab olema seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks aastaks, arvestatuna viimase toetusosa maksmisest. Ainult rendilepingust ei piisa.

13. Kas ehitusloata paigaldatav majutushoone peab asuma ettevõtte enda maal või võib see olla pikaajaliselt renditav maa?

Vastus: Hoone alune maa peab olema taotleja omandis või sellele peab olema seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks aastaks, arvestatuna viimase toetusosa maksmisest. Ainult rendilepingust ei piisa.

14. Kas ehitamisel on maa kasutusõiguse tõendamiseks sobiv lisaks hoonestusõigusele ka kasutusvaldus?

Vastus: Ehitise ehitamisel peab olema ehitise ja sellealune maa taotleja omandis või on ehitisealusele maale taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks aastaks, arvestatuna viimase toetusosa maksmisest, kasutusvaldusest ehitamise jaoks ei piisa.

TÖÖKOHT JA TÖÖTASU

15. Miks FIE puhul on välja jäetud asjaolu, et ta ise on üks töötaja, maksab makse ja töötab aastaringselt?

Vastus: Toetuse oodatav tulemus on uute täiendavate töökohtade lisandumine maapiirkonda, et inimestel oleks rohkem võimalusi kodule lähedal töökohta leida. Toetust antakse füüsilisest isikust ettevõtjale ja äriühingule, kui ta loob toetuse tulemusel vähemalt ühe uue täistööajaga töökoha projekti elluviimise asukohta maapiirkonnas ja sõlmib nimetatud töökohale võetud töötajaga töölepingu.

16. Mille alusel loetakse eelnevate aastate töökohtade arvu? Aastaruande järgi? Või maksuameti töötajate registri (TÖR) registri järgi?

Vastus: Eelnevate aastate töökohtade arvu, töötajate andmeid, töötamise liiki, töökoormust ja töötamise aega kontrollitakse töötajate registri (TÖR) registri põhjal.

17. Tegevused tehakse kahel kõrvuti asuval katastril (erinevad aadressid). Samas tehnoloogiliselt toimub üks tegevus. Kuidas siis töökoha loomisega käituda?

Vastus: Selle kinnisasja asukoht, kuhu projekti raames ehitise ehitatakse või millel asuvasse ehitisse materiaalne vara paigaldatakse, loetakse projekti elluviimise kohaks. Projekti elluviimise asukohta tuleb luua vähemalt üks uus täistööajaga töökoht töötajale,

kelle peamine aastaringne töötegemise koht asub samal kinnisasjal, kuhu ehtis ehitatakse või millel asuvasse ehitisse materiaalne vara paigaldatakse.

Kui projekti raames soetatud vara paikneb mitmel kinnisasjal, siis tuleb luua mitu uut töökohta. Vastus küsimusele sõltub sellest, kas kõne all olevad kaks kõrvuti asetsevat katastrit moodustavad ühe kinnisasja või kaks eraldiseisvat kinnisasja.

18. Kas töökoht peab kestma kogu projektiperioodi jooksul?

Vastus: Projekti raames loodav uus töökoht peab olema loodud hiljemalt viimase väljamaksetaotluse esitamise ajaks. Kui töökoht luuakse projekti kestel, siis peab see kindlasti olema alles projekti lõppedes ja ka vähemalt paaril järgneval aastal. Toetuse saajal on kohustus luua vähemalt üks uus töökoht. Sellest tulenevalt peab toetuse saaja töötajate arv projekti elluviimisele järgnevatks majandusaastaks võrreldes taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastaga suurenema vähemalt ühe ühiku võrra.

19. Kuidas planeerida loodava töökoha keskmist töötasu äriplaanis, kas maakonna keskmine brutotöötasu või mediaantöötasuna, kas arvesse läheb ka tegevusvaldkonna keskmine töötasu või mitte? Valga maakonnas on keskmine töötasu majutus- ja toitlustussektoris madalam kui maakonna keskmine töötasu võrreldes kõiki tegevusvaldkondi läbivalt teiste töötasudega.

Vastus: Äriplaan peab olema realistlik. Uusi töökohti saab juurde luua siis, kui see on majanduslikult mõistlik. Palgataset planeerides on mõistlik vaadata, millist palka sellisel töökohal sellise töö eest üldjuhul makstakse.

Taotluse hindamisel vaadatakse, kas planeeritav palgatase on realistlik ja kui palju väiksem või suurem on loodavale töökohale võetava töötaja töötasu võrreldes maakonna keskmise palgaga. Lähtutakse Statistikaameti poolt avaldatud vastava maakonna viimase 12 kuu keskmisest palgast.

20. Palun selgitada, milline on hea palk?

Vastus: Hea palk on selline palk, mis aitab kaasa inimeste sissetulekute kasvule piirkonnas. Taotluste hindamisel vaadatakse, kui palju väiksem või suurem on loodavale töökohale võetava töötaja töötasu võrreldes maakonna keskmise palgaga.

21. Kuidas arvestatakse hindepunkte töökohtade loomise korral? Näiteks, kui luuakse 1 töökoht vastavuses maakonna keskmise brutotöötasuga, siis kuidas seda hinnatakse hindamiskriteeriumi alusel? Kas arvestatakse maakonna üldist keskmist või valdkonna keskmist töötasu?

Vastus: Hindamisel arvestatakse loodava töökoha keskmist töötasu lähtuvalt Statistikaameti poolt viimati avaldatud infost, mis näitab 12 kuu keskmist palka konkreetses maakonnas. Andmed leiab Statistikaameti tabelist [PA119:KESMINE BRUTOKUUPALK, MEDIAAN JA TÖÖTAJATE ARV MAAKONNA JÄRGI \(KUUD\)](#). Seega, arvestatakse maakonna keskmist brutotöötasu. Täpsemalt saab teema kohta lugeda

hindamiskomisjoni metoodikast, mille leiab [siit](#). „Loodavate uute töökohtade asukoht ja palgatase“ on alamkriteerium 1.2.

TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

22. Kui tegelik investeeringute ajaline elluviimine erineb ette deklareeritud etappidest (nt koos esimese ehituse etapiga on soetatud ka mõni seade), kas siis saab väljamakset taotleda ka varem ja teises summas, kui oli taotluses? Kas etapi hilinemise korral tuleb uus aeg kooskõlastada PRIAga? Kas kahte etappi saab ühes maksetaotluses ühendada?

Vastus: Maksetaotluse ja seda tõendavad dokumendid saab esitada ka varem kui algselt planeeritud. Kui toetustaotluses pandi esimesesse etappi kahe tegevuse teostamine, siis tuleb selle kohta esitada ka üks maksetaotlus ja neid enam eraldada ei saa. Toetuse summa makstakse välja vastavalt sellele, mis sai toetustaotluse hetkel PRIAga kokku lepitud. Igal tegevusel on oma toetuse summa.

Kui ükskõik millise etapi elluviimisega hilinetakse, siis tuleb sellest PRIAt kindlasti teavitada. Kui algselt oli projekt plaanitud kahe etapina, siis võib need etapid esitada ühel maksetaotlusel, aga ka siis tuleb silmas pidada, et kui ühendatavatest etappidest ühe elluviimine hilineb, siis tuleb PRIAt sellest teavitada.

23. Pakkumistes, eriti ehituse osas, ei saa etapid olla näidatud (viide veebiseminaril mainitule, et peavad olema), sest pakkuja ei tea ju midagi selle kohta, kuidas taotleja oma rahavoogu planeerib.

Vastus: Kui pakkuja ei ole nõus tegevust ellu viima etappide kaupa, esitades vahepeal näiteks üleandmise-vastuvõtmise akte, siis ei ole võimalik ka PRIAle tegevuse elluviimist etappidena tõendada ja ehitustegevus tuleb ellu viia ühe etapina. Pakkumises ei pea olema välja toodud konkreetset etapid, vaid tehtavad kulud peavad olema eristatavad.

24. Ettevõttel on olemas positiivne otsus seadmele. Nüüd küsib ta ühe samasuguse seadme juurde. Kas seda saab teha? Ja kui mingil põhjusel jääb esimene seade soetamata, kas see on probleem?

Vastus: Kui ettevõttel on positiivne otsus seadmele olemas, siis on toetuse saajal kohustus otsusel kajastatud projekt ellu viia, sealhulgas täita toetatava tegevuse eesmärk ja saavutada projekti tulemus ning võtta toetuse abil soetatud või ehitatud vara sihipäraselt kasutusse kahe aasta jooksul pärast PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemist. Kui toetuse maksimaalne suurus taotleja kohta ehk 200 000 eurot strateegiakava perioodil ei ole täitunud, siis on võimalik esitada uus taotlus.

EHITUSTEATIS

25. Kui uue seadme paigaldamiseks on vaja välja vahetada ja soojustada tootmisruumi põrand, mis on ka taotluse osa, kas selleks on vaja ehitusprojekti ja ehitusteatist?

Vastus: Palume selle küsimusega pöörduda oma kohaliku omavalitsuse poole.

TAOTLEMINE

26. Kui ettevõtja on esitanud mõnesse teise PRIA meetmesse taotluse, näiteks taristumeede, siis kas ta saab konkurentsivõime kasvutoetuse meetmesse ka taotluse esitada?

Vastus: Taotluse esitamisele piirangut pole, kuid sama tegevus ei või toetust saada mitmest toetusmeetmest.

27. Kas on teada ka see, kui palju taotlusi on e-PRIAs alustatud ja ei ole veel taotlemiseks esitatud? Need, kellel on alustatud nõ vanal vormil, kas nad peavad hakkama taotlust sisestama otsast peale?

Vastus: Kui küsimus on uutel tingimustel taotlemise kohta, siis 30.01 seisuga pole uute tingimuste järgi ühtegi taotlust e-PRIAs alustatud, sest uutel tingimustel taotlemine avatakse alles 1. veebruarist. Kui taotlust on alustatud vanal vormil, siis neid 1. veebruarist enam esitada ei saa ja sisestamist tuleb alustada uuesti.

28. Kas erinevatele tegevustele saab määrata erineva toetusemäära?

Vastus: Jah, saab. Kui tegevuste abikõlblik maksumus on suur ja programmiperioodi 200 000 eurot täitub, siis peabki tegevusel/tegevustel toetuse määra vähendama.

29. Kui taotlusega on kavas läbi viia erinevaid tegevusi, kus on seadme ost, ehitise ehitamine ehitusloa alusel ja rajatise püstitamine ehitusteatise alusel, siis kas eelarveprojektis on tegevused eraldi sisestatavad. Neid tegevusi ei saa kokku panna, kuna ühe tegevuse puhul on tegemist riigihanke ostumenetluse läbiviimise kohustusega ja teiste puhul mitte.

Vastus: Jah, tegevusi on võimalik eraldi sisestada. Kõik tegevused on soovitatav sisestada eraldi tegevusena, eriti kui ühel juhul on vaja läbi viia ostumenetlus riigihangete registris ja teisel juhul kohaldub kolme hinnapakumuse nõue.

30. Kas ettevalmistavad kulud peavad olema eraldi etapina või võib selle liita ehitamise esimese etapi kuludega?

Vastus: Ettevalmistavad kulud ei pea olema eraldi etapina, need võivad olla ka ehitustegevuse esimese etapi osa.

31. Kas ajatempliga fotod on kohustuslikud või võib valida lihtsalt „fotod“?

Vastus: Võib valida ka lihtsalt foto, kuid viimase maksetaotluse ajal peab PRIA olema veendunud, et toetusega soetatav vara on päriselt lubatud asukohas. Seega võib tavalise foto korral järgneda kohapealse paikvaatluse vajadus või palutakse saata foto Iva rakenduse kaudu.

OSTUMENETLUS

32. Millal saab PRIA juurde liita ostumenetlusse? Kas selleks tehakse projekti muudatustaotus?

Vastus: Ostumenetluse numbri saab lisada menetluse käigus toetustaotluse muudatustaotlusega.

33. Kas on olemas minimaalne päevade arv, kui kaua hange peab RHRs üleval olema?

Vastus: Hinnapakkumuste esitamise tähtaeg on vähemalt 15 kalendripäeva.

34. Kas üle 100 000 euro maksva asja või teenuse puhul tuleb hange riigihangete keskkonnas läbi viia enne taotluse esitamist?

Vastus: Määruse järgi tuleb ostumenetlus läbi viia enne PRIA poolt otsuse tegemist – otsust ei saa teha, seni kuni ostumenetluse andmed puuduvad. Mõistlik oleks ostumenetlus läbi viia juba enne toetustaotluse esitamist, kuna siis saate täpsemad hinnad. Juhul kui ostumenetlus luhtub, saate võtta kolm võrreldavat hinnapakkumist ja taotlusel põhjendada, miks ostumenetluse läbiviimisest loobusite.

35. Veebiseminaril just öeldi, et kolm pakkumist tuleb võtta ka hanke tegemisel riigihangete keskkonnas. Aga seal ei saa ma ju ise mõjutada seda, kui palju pakkumisi tuleb?

Vastus: Riigihanke keskkonnas ei pea kolme pakkumist olema. Ostumenetlus riigihangete keskkonnas ei ole tavapärane riigihange. Seal tõesti ei saa mõjutada, kui palju pakkumisi tuleb. Kui riigihangete registrisse pakkumisi ei tule, siis saate loobuda ostumenetluse riigihangete registris läbiviimisest ja selle asemel kasutada kolme hinnapakkumist.

36. Kas üle 100 000-eurosel kulul võib olla taotluse faasis esialgselt 1 pakkumine?

Vastus: Kui ostumenetlus on veel läbi viimata, siis tuleb esitada kulude prognoos ja põhjendus, miks pole veel ostumenetlust läbi viidud. Ühte pakkumist saab kasutada prognoosi tõendamiseks, kuid ostumenetlus peab olema läbi viidud enne PRIA poolt otsuse tegemist.

37. Kui on juba eelnevalt olemas kolm võrreldavat hinnapakumist, kas siis võib tulla nende hinnapakumustega või peab kõigepealt läbi viima hanke RHRs ning kui see nurjub, siis võtma 3 võrreldavat hinnapakumust?

Vastus: Kui määruse järgi on konkreetse ostu puhul ostumenetlus RHS-is kohustuslik, kuid objektiivselt põhjendatud juhul see nurjub, võib mõistliku hinna väljaselgitamiseks esitada juba olemasolevad hinnapakumused.

38. Kui ostumenetlus on läbi viidud peale taotluse esitamist, aga enne PRIA otsust, ja ostumenetlusega prognoos kallines, siis kas on võimalik taotlust täpsustada vastavalt ostumenetluse summale?

Vastus: Jah, kui taotlemise ajaks ei ole ostumenetlust läbi viidud ja esialgu esitatakse prognoos, siis hiljem muudatustaotlusega täpsustatakse vastavalt ostumenetluse tulemusele tegevuse abikõlblikku ja toetuse summat. Juhime tähelepanu, et oluline on, et esialgu on prognoositud võimalikult täpne maksumus, kuna hindamiskomisjon hindab taotlusi neis esitatud andmete põhjal. Ostumenetlus on lubatud ellu viia ka enne taotluse esitamist.

39. RHR'is ostumenetluse teemal: meetme määrus ütleb väga ühemõtteliselt, et mitte ainult pakumiskutset ei panda RHR-i, vaid kogu ostumenetlus, sh pakumiste avamine ja kogu kirjavahetus peab olema tehtud RHR-is. See automaatselt kohaldab protsessi kohta ka päris-riigihangete reegleid (nt tuleb diskvalifitseerida hilinevad pakumised, tuleb pakumiskutses selgelt sätestada hindamismetoodikat ja palju muid pisikesi, kuid keerulisi reegleid). Palun PRIA detailsemalt kommenteerida, kuidas plaanitakse hangete osas käituda, kui nt nähakse, et pakumiskutse on liiga üldine, ei taga pakumiste võrreldavust või et mõni pakumine on hilinevad või ei vasta osadele nõuetele, kuid taotleja poolt on valitud võitjaks?

Vastus: Määruse § 7¹ sätestab nõuded üksnes nendele taotlejatele, kes ei ole hankijad RHS tähenduses, seega neile ei kohaldu detailsed RHSi reeglid. Kui taotleja on hankija RHS § 5 tähenduses, peab ta ELÜPS § 12 lg 4 kohaselt järgima RHSi. Riigihangete registris ostumenetlust korraldades peab mittehankijast taotleja täitma § 7¹ lõikes 2 sätestatud nõudeid, mis tagavad minimaalselt selle, et huvitatud osapooled näeksid, milline hange on välja kuulutatud, kes on pakumisi teinud, millised on pakumiste tingimused ning et neile oleksid tagatud võrdsed võimalused pakumisi teha. Seega on suurema maksumusega ostude (alates 100 000 eurot) puhul oluline, et RHS-i tähenduses hankijatele ja RHS-i tähenduses mittehankijatele seatud nõudeid oleksid võimalikult sarnased, et toetusega hüvitatavate kulude tegemise aluseks olevaid hankeid või oste võimalikult avatult ja läbipaistvalt läbi viia ning tagada avalike vahendite kasutamine konkurentsi tingimustel.

40. Kui planeeritakse soetada seadmeid, mida Eestist ei ole võimalik osta ja hind on üle 100 000 euro, siis kuidas tagada, et näiteks Euroopa Liidu tootjad selles osaleksid?

Vastus: Riigihangete registrist ei liigu ostumenetluste teated Euroopa hangete registrisse (TED-i). Ka määrus ei sätesta rahvusvahelist avaldamise kohustust, seega ei ole hanke toimumine rahvusvahelisel tasandil toetuse saajale kohustuslik.

Kuigi rahvusvahelisel tasandil hanke läbiviimine ei ole nõutav, võib taotleja soovi korral jagada hanke linki välismaistele ettevõtjatele. Sellisel juhul on soovitatav jagada linki mitmele potentsiaalsele hankijale ning salvestada kogu kirjavahetus lingi edastamise kohta.

TOETUSE EELARVE

41. Toetuse eelarve on 29 miljonit eurot ning hetkel kehtiva määruse alusel on alates 28.08.2024. aastast kuni tänaseni sellest ära kasutatud 5 461 299 eurot, seega ca 19%. Maastikult on tulnud info, et ministeerium kavatseb antud meetme eelarvest mingi summa jagada teisele rakenduskava sekkumisele. Kas selline info vastab tõele?

Vastus: Meetme eelarvet pole plaanis vähendada.

HINDAMISKOMISJON

42. Kuidas on tagatud hindamiskomisjoni pädevus taotlejate 5 aasta finantsprognoside hindamisel erinevates valdkondades? Täna ei suuda ka pangad hinnata prognoosi tõepärasust üle 1 aasta.

Vastus: Selleks vaadatakse

- taotleja senist majandustegevust kajastavaid näitajaid,
- taotleja poolt esitatud kasumiaruande prognoose,
- kuivõrd on prognoosid kooskõlas taotleja selgitustega oma plaanide kohta,
- kas plaanitud uued töökohad töötajate arvu ja palgakulude osas kajastuvad finantsprognosides adekvaatselt,
- tulude ja kulude dünaamikat,
- peamisi finantssuhtarve ja nende dünaamikat.

Lisaks kujundatakse seisukoht prognooside realistlikkuse ja ettevõtte võimekuse osas taotluses kirjeldatu ellu viia. Hinnatakse ka ettevõtte suutlikkust järgnevatel aastatel teenida kasumit nii, et kasvab müügitulu, et kasvavad töötajate sissetulekud ja et kasvab ettevõtte võimekus investeerida arengusse.